

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov : 1/ **J. Ď.** a 2/ **E. Ď.**, obaja bytom S., proti žalovaným : 1/ **P. Š.** a 2/ **Z. Š.**, obaja bytom S., **o splnenie povinnosti nahradit' škodu**, pôvodne vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp.zn. 16 C 99/2003 a teraz na Okresnom súde Martin pod sp.zn. 5 C 220/2007, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 30. júna 2005 sp.zn. 6 Co 292/05, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a** .

Žalovaným nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Žiline (odvolací súd) uznesením z 30. júna 2005 sp.zn. 6 Co 292/05 potvrdil uznesenie Okresného súdu Žilina (súd prvého stupňa) z 24. mája 2005 č.k. 16 C 99/03-129, ktorým zamietol žiadosť žalobcov 1/ a 2/ o ustanovenie zástupcov z radov advokátov.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu žalobcovia 1/ a 2/ podali dovolanie, ktoré odôvodnili odvolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p. tvrdiac, že postupom súdu im bola odňatá možnosť konať pred súdom. Predmetnú vadu konania videli v tom, že odvolací súd konal a rozhodol v ich neprítomnosti a napriek tomu, že neboli zastúpení „odborníkom – právnikom“. V dovolaní potom uviedli, prečo je podľa nich potrebné, aby boli v konaní zastúpení advokátom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec a dospel k týmto záverom :

I keď žalobcovia 1/ a 2/ nemajú právnické vzdelanie a v dovolacom konaní nie sú zastúpení advokátom, dovolací súd, vzhľadom na predmet nimi napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, nepovažoval nedostatok ich povinného zastúpenia (§ 241 ods. 1 O.s.p.) za prekážku, ktorá by bránila posúdeniu procesnej prípustnosti ich dovolania (a v prípade zaujatia záveru o jeho procesnej prípustnosti tiež preskúmaniu ním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu). Dovolací súd pri tom vychádzal z povahy rozhodnutia, proti ktorému smeruje dovolanie, a dospel k záveru, že ak predmetom dovolacieho prieskumu má byť rozhodnutie, ktorým nebolo vyhovievané žiadosti účastníka o ustanovenie zástupcu z radov advokátov v zmysle § 30 O.s.p., nemožno striktne trvať na splnení tejto podmienky v dovolacom konaní. Zotrvávanie na jej splnení by totiž viedlo k popretiu zámeru, ktorý účastník sledoval podaním dovolania, a tiež k popretiu vlastného účelu dovolacieho konania, v ktorom predmetom posúdenia má byť záver odvolacieho súdu o nesplnení podmienok pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov súdom (na tomto právnom názore sú založené tiež uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2 Cdo 329/2006 a sp.zn. 3 Cdo 144/2007). Dovolací súd z tohto dôvodu pristúpil k posudzovaniu procesnej prípustnosti dovolania žalobcov 1/ a 2/ napriek tomu, že hoci nemajú právnické vzdelanie, nie sú zastúpení advokátom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Žalobcovia 1/ a 2/ napadli dovoláním uznesenie odvolacieho súdu. Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné, ak je napadnuté uznesenie, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 1 O.s.p. v znení do 15. októbra 2008). Dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie žalobcov 1/ a 2/ smeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu, avšak takému, ktoré nie je uvedené v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Prípustnosť ich dovolania preto z ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nie je možné

vyvodit'.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež zákonnú povinnosť dovolacieho súdu (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád zakladajúcich tzv. zmätočnosť, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté vadami vymenovanými v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (tiež uzneseniu) odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný, a ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým inak dovolanie podľa § 239 O.s.p. prípustné nie je. Podmienky prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. sú pritom stanovené tak, že právne významné nie sú samotné tvrdenia dovolateľa, že k týmto vadám došlo, ale až jednoznačné preukázanie výskytu procesnej vady tejto povahy.

K námietke žalobcov 1/ a 2/ o vade konania v zmysle § 237 O.s.p., ktorú vyjadrili v dovolaní, dovolací súd uvádza, že tvrdenie o vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom) nie je dôvodné. Pod odňatím možnosti pred súdom konať treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv. Žalobcovia 1/ a 2/ poukazujú na to, že napadnuté uznesenia boli vydané v ich neprítomnosti, bez nariadenia odvolacieho pojednávania a „bez ich zastúpenia odborníkom – právnikom“. Žalobcovia 1/ a 2/ ale prehliadajú, že odvolacie pojednávanie netreba nariaďovať, ak odvolanie smeruje proti uzneseniu (viď § 214 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v znení do 15. októbra 2008). Ich zastúpenie „odborníkom – právnikom“ v konaní o ich žiadosti o ustanovenie zástupcu podľa § 30 O.s.p.

nebolo nutné a naostatok by bolo v logickom rozpore s predmetom ich žiadosti. Pokiaľ žalobcovia v ďalšom namietajú, že súdy vec nesprávne právne posúdili, treba uviesť, že nesprávne právne závery súdu nie sú vadou konania v zmysle § 237 O.s.p., lebo ak súd nesprávne právne posúdi vec, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nanajvýš vecne nesprávne, nie však zmätočné. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod (možno ním odôvodniť procesne prípustné dovolanie), samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá, lebo nemá základ vo vade konania podľa § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia. Nevyhovením žiadosti o ustanovenie zástupcu súdy v žiadnom prípade neznemožnili žalobcom 1/ a 2/ realizáciu niektorého z jej procesných práv.

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že v danej veci nedošlo k procesným vadám konania v zmysle § 237 O.s.p., ktoré by zakladali procesnú prípustnosť dovolania žalobcov 1/ a 2/. Keďže dovolanie nie je prípustné ani v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., odmietol ho dovolací súd ako smerujúce proti rozhodnutiu, ktoré nemožno napadnúť dovolaním (§ 243b ods. 5 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Dovolací súd úspešným žalovaným 1/ a 2/ nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože im v súvislosti s týmto konaním žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 1. apríla 2009

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková